

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11C/35/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115201131
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2115201131.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci žalobcu: S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. J. XX, Q., zastúpený: JUDr. Tibor Sanák, advokát, Námestie SNP 2, Trnava proti žalovanej: F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. X, Q., zastúpená: JUDr. Barbora Šruteková, advokátka, Hlavná 44, Trnava, o neúčinnosť právneho úkonu a o zaplatenie sumy 35.513,10 eura, takto

rozhodol:

I. Určuje sa, že právny úkon D. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. X, Q., a to uzavretie C. o prevode členských práv a povinností zo dňa XX.XX.XXXX, ktorou previedla na žalovanú členské práva k bytu č. X, na X. n.p., U. X, Q., je voči žalobcovi právne neúčinný.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 35.513,10 eura v lehote do 75 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. O trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou zo dňa 26.01.2015, doručenou súdu dňa 27.01.2015, v spojení s jej doplnením zo dňa 29.04.2015, domáhal vydania rozhodnutia súdu, ktorým by súd určil, že právny úkon D. Q., ktorým previedla na žalovanú členské práva k družstevnému bytu č. U. X, Q., ako aj následný právny úkon, ktorým žalovaná kúpila od T. C. Q. uvedený byt kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený dňa XX.XX.XXXX pod V XXXX/XX, sú voči žalobcovi právne neúčinné. Zároveň sa domáha aj náhrady trov konania od žalovanej.

Uznesením č.k. 11C/35/2015-101 zo dňa 07.01.2016 tunajší súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Uvedené uznesenie bolo na základe odvolania žalobcu zmenené Krajským súdom v Trnave, ktorý uznesením č.k. 11Co/48/2016-123 zo dňa 09.02.2016 nariadil predbežné opatrenie ktorým nariadil žalovanej zdržať sa konania, ktorým by predala, darovala, založila, zaťažila vyššie uvedený byt.

Uznesením č.k. 11C/35/2015-128 zo dňa 15.02.2016 tunajší súd konanie na základe čiastočného späťvzatia v časti o určenie, že následný právny úkon, ktorým F. E. rod. E., nar. XX.XX.XXXX kúpila od T. Q. družstevný byt č. X, U. X v Q., kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený dňa XX.XX.XXXX pod V XXXX/XX zapísaný na LV č. XXXX, Z. úradu Q., P. odboru, obec Q., kat. úz. Q., je voči žalobcovi právne neúčinný. W. uvedeným uznesením pripustil súd zmenu petitu žaloby v znení: „Súd určuje, že právny úkon D. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. č. X, XXX XX Q., ktorým previedla na F. E. členské práva k družstevnému bytu č. X, U. č.X v Q., na X n.p., C. o prevode členských práv a povinností zo dňa XX.XX.XXXX, je voči žalobcovi právne neúčinný. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 35.513,10

eura v lehote do 3 dní po právoplatnosti rozsudku. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi všetky trovy konania, vrátane trov právneho zastúpenia do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.“ Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť v časti pripustenia zmeny petitu žaloby dňom 16.02.2016 a v časti čiastočného zastavenia konania dňom 03.03.2016.

Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že po rozvode jeho manželstva s D. Q., matkou žalovanej, Okresný súd Trnava rozsudkom zo dňa 25.10.2004, č.k. 27C/122/04-31, zrušil právo spoločného nájmu bytu D. E. a žalobcu k družstevnému bytu č. X, pozostávajúceho z X izieb, kuchyne a príslušenstva, nachádzajúceho sa na X. poschodí, na U. ul. č. X v Q., s tým, že za ďalšiu nájomníčku bytu a členku bytového družstva súd určil D. E.. Rozsudkom zo dňa 25.09.2013, č.k. 9C/191/2005-753 súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo žalobcu a D. Q. a zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi titulom hodnotového vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sumu 35.513,10 eura do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.10.2014. Na pojednávania s D. Q. viackrát prišla aj žalovaná, ktorá býva spolu s matkou na U. č. X v Q.. Návrhom zo dňa 29.11.2005 sa žalobca voči odporkyňi D. E., t.č. Q., domáhal vyporiadania ich BSM s tým, že vychádzal z ceny hnutelných vecí vo výške 352.025,- Sk a navrhoval hnutelné veci prikázať do vlastníctva odporkyňi, ktorá ich výlučne užíva, ďalej X-izbového bytu č. X v Q. na U. č.X vo výške 1.760.000,- Sk s tým, že pri vyporiadaní všeobecnej hodnoty členského podielu k C. bytu č. X sa prihliadne na to, že tento si ponechá odporkyňa D. E., t.č. Q., ktorá bude musieť žalobcu z hodnoty bytu vyplatiť, pričom za navrhovaného rozdelenia hnutelných vecí a bytu požadoval, aby ho odporkyňa vyplatila sumou 1.056.013,- Sk (35.053,21 eura). Z vyjadrenia odporkyne prostredníctvom D. B. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že odporkyňa nesúhlasila s jeho návrhom na vyporiadanie BSM a tvrdila, že cenu bytu nech určí znalec, s tým, že byt si ponechá odporkyňa, ktorá navrhovateľa vyplatí zo všeobecnej hodnoty členského podielu, pričom v rámci vyporiadania navrhla odporkyňa vyplatiť žalobcu sumou 400.000,- Sk (13.277,57 eura) s tým, že hnutelné veci nech si vyberie žalobca, pri zohľadnení skutočnosti, že byt si ponecháva odporkyňa a odporkyňa je povinná vyplatiť navrhovateľa zo všeobecnej hodnoty členského podielu v bytovom družstve k 3-izbovému bytu č. X v Q., na U. ul. č. X. V tejto línii zotrvala odporkyňa po celú dobu konania, pričom súd nakoniec svojim rozsudkom zo dňa XX.XX.XXXX rozhodol, že odporkyňa je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 35.513,10 eura do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Listom zo dňa 03.11.2014 prostredníctvom advokáta vyzval D. Q., aby sumu 35.513,10 eura poukázala najneskôr v lehote do 15.11.2014 na účet žalobcu. Napriek tomu, že D. Q. prevzala predmetnú výzvu dňa XX.XX.XXXX, do dňa spísania návrhu si svoju povinnosť v zmysle právoplatného rozsudku nespĺnila. Jozefína Q. sa už v priebehu konania o vyporiadanie BSM viackrát vyjadrila, že žalobca aj tak z bytu nič nedostane. Z listu vlastníctva č. XXXX, Z. úradu Q., P. odboru vyplýva, že vlastníčkou bytu č. X, na X. n.p., v Q., na U. č. X, je ich dcéra - žalovaná, a to na základe W. o prevode vlastníctva družstevného bytu, pričom vklad bol povolený dňa XX.XX.XXXX, pod V XXXX/XX, pričom právne účinky vkladu nastali dňa XX.XX.XXXX. Z uvedeného má žalobca za to, že D. Q. úmyselne realizovala právne úkony v úmysle ukrátiť uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky. Žalovaná, ktorá prakticky dospela na ich spore, a ktorá spolu s matkou spor intenzívne prežívala, pretože sa jednalo o byt, v ktorom bývali a doteraz bývajú, o tomto zámere zo strany matky vedela.

Žalovaná sa k žalobe vyjadrila v tom zmysle, že považuje konštatovania žalobcu údajne vyplývajúce z konania vedeného pred Okresným súdom Trnava sp.zn. 9C/191/2005 za zavádzajúce, o týchto žalobcom tvrdených okolnostiach nemá žalovaná žiadnu vedomosť, pričom nie je pravdou, že by sa žalovaná opakovane zúčastňovala pojednávanií v uvedenej veci. Žalovaná však od svojej matky D. Q. vie, že sa táto mala snahu so žalobcom dohodnúť, a nie je teda pravdou, že by možnosť dohodnúť sa zmarila. Tiež žalovaná nemá vedomosť o tom, že by jej matka povedala žalobcovi, že z bytu nič nedostane. Žalovaná tiež popiera, že existoval akýkoľvek zámer jej matky ukrátiť pohľadávku žalobcu, o niečom takom nevedela a nevie. Ďalej poukázala na to, že dohoda o prevode členských práv a povinností bola uzavretá dňa 01.03.2013 a k samotnému prevodu bytu z bytového družstva na odporkyňu prišlo dňa 31.07.2013. Zaplatenie vyrovnávacieho podielu sa domáha žalobca na základe rozsudku v konaní sp.zn. 9C/191/2005, v ktorom súd v prvom stupni rozhodol až po uzatvorení oboch týchto zmlúv, a to 25.09.2013, pričom vklad vlastníckeho práva bol povolený s účinkami od 15.08.2013. To znamená, že 01.03.2013 nebolo zrejmé, či a v akej sume bude matka žalovanej povinná vyplácať žalobcovi vyrovnávací podiel, to znamená, že nemala možnosť a ani vedomosť sa svojho majetku takto vzdávať a exekučný titul v tom čase neexistoval. V minulosti bola medzi žalobcom a matkou žalovanej dohoda, že členské práva sa prevedú na žalovanú ako ich jedinú spoločnú dcéru, toto riešenie považovali za správne. V čase, keď sa previedli práva z matky žalovanej na žalovanú, bol žalobca dĺžny výživné

žalovanej, a teda bolo by v rozpore s dobrými mravmi rozhodnúť tak, ako požaduje žalobca, keďže samotný žalobca bol v postavení k žalovanej dlžníkom. Žalovaná navrhla návrh ako úplne nedôvodný zamietnuť a priznať žalovanej náhradu trov konania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou vrátane jej zmeny, s vyjadreniami účastníkov, s ostatnými listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, s obsahom pripojených spisov sp.zn. 18C/190/2001, sp.zn. 27C/122/2004, sp.zn. 9C/191/2005, sp.zn. 20P/109/2014, výsluchom žalobcu, žalovanej, svedkov D. Q. a D. J., a zistil nasledovný skutkový stav:

Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 18C/190/2001 súd zistil, že rozsudkom č.k. 18C/190/2001-70 zo dňa 31.05.2004 bolo manželstvo D. Q. a žalobcu právoplatne rozvedené.

Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 27C/122/2004 vyplýva, že na základe rozsudku č.k. 27C/122/2004-31 zo dňa 25.10.2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/320/2005-76 zo dňa 07.02.2006 bolo právoplatne zrušené právo spoločného nájmu bytu D. Q. (vtedy E.) a žalobcu k družstevnému bytu č. X pozostávajúcemu z troch izieb, kuchyne a príslušenstva, nachádzajúci sa na 4. poschodí v Q. na U. ul. X s tým, že za ďalšiu nájomníčku bytu a členku bytového družstva súd určil D. Q. (E.) a žalobcovi uložil povinnosť byť vypratať do 15 dní po zabezpečení náhradného bytu.

Z obsahu spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 9C/191/2005 vyplýva, že návrhom zo dňa 29.11.2005, doručeným súdu dňa 01.12.2005, sa žalobca ako navrhovateľ domáhal vyporiadania BSM s D. Q., pričom navrhoval vyporiadanie spôsobom, že odporkyni bude do vlastníctva prikázaný všetok majetok, s tým, že navrhovateľovi bude povinná vyplatiť sumu 1.056.013,- Sk (35.053,21 eura). K návrhu sa vyjadrila D. Q. ako odporkyňa prostredníctvom právnej zástupkyne v podaní zo dňa 05.02.2007, kde navrhla vyporiadať BSM tak, že žalobca ako navrhovateľ si vyberie z existujúcich hnuiteľných vecí, ktoré chce naďalej po rozvode užívať, a odporkyňa vyplatí navrhovateľovi titulom celkového vyporiadania majetkový podiel v sume 400.000- Sk (13.277,57 eura) v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Zo zápisnice z pojednávania dňa 01.08.2007 (č.l. 50) vyplýva, že sa ho zúčastnili navrhovateľ, odporkyňa a právna zástupkyňa odporkyne, pričom odporkyňa sa prostredníctvom právnej zástupkyne vyjadrila v tom zmysle, že chce požiadať navrhovateľa o stretnutie a dotiahnutie záležitosti a tým pádom riešiť aj možnú otázku splácania sumy týkajúcej sa vyporiadania BSM. Zo zápisnice z pojednávania dňa 22.02.2008 (č.l. 92) vyplýva, že sa ho zúčastnili navrhovateľ, odporkyňa a právna zástupkyňa odporkyne, pričom odporkyňa sa prostredníctvom právnej zástupkyne vyjadrila v tom zmysle, že potvrdzujú, že po rozvode sa odporkyňa stala členkou BD, doteraz členský podiel vyporiadaný nebol, byt užíva odporkyňa, preto predmetom bude spôsob jeho vyporiadania, resp. súhlasia s prikázaním odporkyni, pokiaľ ide o výšku vyporiadania v prospech ustupujúceho navrhovateľa v tejto oblasti budú požadovať znalecké dokazovanie, pretože je rozpor v hodnote. Odporkyňa sa v plnom rozsahu pridržala prednesu svojej právnej zástupkyne. Žalobca v konaní podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 05.12.2007 (č.l. 79) v spojení s doplnením zo dňa 18.02.2008 (č.l. 89), ktorým malo byť odporkyni zakázané uskutočniť akékoľvek prevody vlastníckych práv k spoločnému majetku, pričom podanie bolo uznesením zo dňa 25.02.2008 (č.l. 97) odmietnuté z dôvodu neodstránenia väd podania. D. Q. ako odporkyňa odvolala plnú moc D.. R. B. dňa XX.XX.XXXX (č.l. 121). Zo zápisnice z pojednávania dňa 15.10.2008 (č.l. 125) vyplýva, že sa ho zúčastnili navrhovateľ, jeho právny zástupca, odporkyňa a jej nová právna zástupkyňa D.. R., pričom žalobca ako navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že vzhľadom na existenciu rozhodnutia, ktorým bol zrušený spoločný nájom k družstevnému bytu a výlučnou členkou bola určená odporkyňa, neprichádza do úvahy zo zákona iné riešenie, než prikázať túto hodnotu odporkyni, pretože on už prikázaný bol týmto rozhodnutím a zaviazat' ju vyplatiť polovicu z trhovej hodnoty navrhovateľovi. Z podania D. Q. zo dňa 03.02.2009 (č.l. 140) vyplýva, že v ňom odporkyňa navrhuje, aby zo všeobecnej ceny členského podielu určenej na základe znaleckého dokazovania boli odrátané jej investície do spoločného majetku tak, že tieto budú započítané v prospech odporkyne, pričom hodnotu členského podielu v BD navrhuje prikázať odporkyni. Z podania odporkyne zo dňa 26.10.2010 (č.l. 435) vyplýva, že v ňom odporkyňa prostredníctvom právnej zástupkyne uvádza, že ohľadom určenia hodnoty členského podielu účastníkov konania v bytovom družstve trvá na znaleckom dokazovaní. Zároveň uviedla, že trvá na svojom návrhu uvedenom v podaní zo dňa 05.05.2009, čiže na základe dohody medzi účastníkmi konania navrhuje, aby boli členské práva v bytovom družstve prevedené sú súhlasom súdu (v osobitnom konaní) na ich dcéru maloletú F. E.. Uznesením zo dňa 03.06.2011 (č.l. 472) v spojení s opravným uznesením zo dňa 04.07.2011 (č.l.

485) bol do konania pribratý znalec o.i. za účelom určenia všeobecnej hodnoty členského podielu v bytovom družstve viažuceho sa k predmetnému bytu. Dňa 18.01.2013 bol súdu doručený znalecký posudok č. 1/2013 (č.l. 582), z ktorého záverov vyplýva všeobecná hodnota členského podielu podľa výpovede navrhovateľa 71.600,- eur a podľa výpovede odporkyne 67.400,- eur. Uvedený znalecký posudok bol doručený odporkyňi prostredníctvom jej právnej zástupkyne dňa 08.02.2013 (č.l. 629). V konaní o vyporiadanie BSM bolo rozhodnuté vo veci samej rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 9C/191/2005-753 zo dňa 25.09.2013, ktorým bolo vyporiadané BSM žalobcu a D. Q. tak, že žalobcovi ako navrhovateľovi bol prikázaný obchodný podiel v obchodnej spoločnosti T. M., J., IČO: XX XXX XXX a v obchodnej spoločnosti MI - Q., s.r.o., O.: XX XXX XXX, odporkyňi bol prikázaný členský podiel v T. C. so sídlom v Q., T. XX, XXX XX Q., O.: XX XXX XXX, viažuci sa k X-izbovému bytu č. X na X. podlaží bytového domu súpisné č. XXXX, na parcele č. XXXX/XX, na ulici U. X v Q., navrhovateľ a odporkyňa boli zaviazaní povinnosťou zaplatiť veriteľovi z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXX uzatvorenej dňa X.XX.XXXX medzi J. sporiteľňou, a.s. a navrhovateľom a odporkyňou zostatok dlhu, ktorý bol ku dňu X.X.XXXX v sume 5.534,48 eur s príslušenstvom, každý v jednej polovici a odporkyňa bola zaviazaná povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi titulom hodnotového vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sumu 35.513,10 eur, do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/2/2014-784 zo dňa 24.09.2014, pričom právoplatnosť vo výroku o povinnosti D. Q. vyplatiť žalobcovi vyrovnací podiel vo výške 35.513,10 eura nadobudol dňom 13.10.2014 a vykonateľnosť dňom 13.11.2014.

Žalobca výzvou zo dňa 03.11.2014 (č.l. 8), ktorú dlžníčka prevzala dňa 04.11.2014, vyzval dlžníčku na plnenie sumy 35.513,10 eura na účet žalobcu. Dlžníčka z uvedenej sumy žalobcovi nič neplnila.

Z Dohody o prevode členských práv a povinností zo dňa 01.03.2013 (č.l. 37) vyplýva, že na základe uvedenej dohody prevodca (D. Q.) prevádza na nadobúdateľa (žalovaná) 1. všetky svoje členské práva a povinnosti člena T. so sídlom v Q. existujúce ku dňu uzatvorenia tejto dohody, 2. právo nájmu X-izbového bytu na ul. U. X Q..

Zo Zmluvy o prevode vlastníctva družstevného bytu zo dňa XX.XX.XXXX (č.l. 22) vyplýva, že na základe tejto zmluvy došlo k prevodu vlastníctva k predmetnému bytu č. X na X. nadzemnom podlaží bytového domu na ul. U. X v Q., ako aj príslušného spoluvlastníckeho podielu, a to za kúpnu cenu XXX,XX eura, z T. C. so sídlom v Q. na žalovanú.

Z čiastočného výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. Q. zo dňa XX.XX.XXXX. (č.l. 10) vyplýva, že ako výlučný vlastník predmetného bytu je v katastri nehnuteľností zapísaná žalovaná, pričom ako titul nadobudnutia bytu je uvedená W. o prevode vlastníctva družstevného bytu, ktorej vklad bol povolený dňa XX.XX.XXXX.

Z obsahu spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 20P/109/2014 vyplýva, že jeho predmetom bolo konanie o rozvode manželov D. Q. a S. Q., ktorý návrh podala D. Q.. Z potvrdenia N. a N. A. zo dňa XX.XX.XXXX (č.l. 9) vyplýva, že S. Q. sa od XX.XX.XXXX nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, pričom koniec trestu mal mať XX.XX.XXXX.

Žalobca pri výsluchu účastníka na pojednávaní uviedol, že doposiaľ mu nebol vyplatený vyrovnávací podiel od D. Q.. Zúčastnil sa 95% pojednávaní vo veci vyporiadania BSM. Nepamätá si, či bola na pojednávaníach prítomná aj žalovaná z tohto konania. Myslí si, že nie, nepamätá si a nepamätá si, či bola prítomná pred pojednávacou miestnosťou. Kým rozhodol súd o vyporiadanie BSM, nevedel, koľko ho má vyplácať D. Q., nebol vtedy ešte znalecký posudok. Nepamätá si, či sa v minulosti niekedy rozprávali s matkou žalovanej o tom, že by prípadne byť sa prevádzal, prípadne členské práva sa prevádzali na žalovanú, je to strašne časovo spätne. Žalobca ďalej uviedol, že po 10 rokoch súdneho sporu byť neuzíval, nemal z toho žiadny profit, musí zaplatiť 15.000,- eur právnenmu zástupcovi. Žalobu podal preto, že podľa rozhodnutia súdu o vyporiadanie BSM mu mala odporkyňa vyplatiť určitú sumu.

Žalovaná na pojednávaní pri výsluchu uviedla, že zhruba v období rokov XXXX, XXXX sa jej matka D. Q. rozvázala s druhým manželom S. Q.. Toto bolo zlé obdobie, matke sa často vyhrážal, tak sa dohodli s matkou, že bude lepšie, keď bude byť napísaný na žalovanú. Žalovaná nevedela o tom, že prebieha konanie o vyporiadanie BSM medzi žalobcom a jej matkou, bola vtedy malá, vôbec sa o to nezaujímal, dozvedela sa o tom až z návrhu v tomto konaní. Nezúčastnila sa pojednávaní v konaní o vyporiadanie BSM, nebola ani na chodbe pred pojednávacou miestnosťou, zúčastnila sa len pojednávaní, v ktorých

sa konalo o zvýšenie výživného od otca. Nevedela o tom, že bol vynesený rozsudok v roku 2013 vo veci vyporiadania BSM a ani nevedela o tom, že matka je povinná vyplatiť navrhovateľovi vyrovnávací podiel. Vie, že bolo o vyrovnávacom podiele spomínané aj v návrhu, nepýtala sa matky, či tento vyrovnávací podiel vyplatila alebo nie. Nevie uviesť, v akej výške bolo zameškané výživné k XX.XX.XXXX. S. Q. sa mame vyhrážal, mama sa bála. Vyhrážal sa jej aj hrozbami majetku. Robil im peklo. Vyhrážal sa žalovanej, že ju zabije. Trestné oznámenie na neho nepodali. K prevodu došlo z dôvodov kvôli S. Q.. Žalovaná sa nevie konkrétne vyjadriť, ako sa s matkou o tom rozprávali. Ona mala 19 rokov v čase podpisu dohody o prevode členského podielu. S mamou boli na Bytovom družstve. Nepamätá si presne, čo podpisovali, podpisovali papiere. V súčasnosti býva v domácnosti s matkou a so sestrou. S matkou v domácnosti bývala aj v minulosti. Po uzavretí zmluvy o prevode členského podielu uzatvárala zmluvu o prevode vlastníctva bytu. Nepamätá si proces, akým došlo k tomu, že sa stala vlastníčkou uvedeného bytu. Nevie, či to vybavovala jej matka. Nepamätá si presne, aká bola kúpna cena, za ktorú kúpila byt, bolo to do tisíc eur. Nepamätá si, či za členské práva, ktoré na ňu previedla mama, platila.

Svedkyňa D. vypovedala na pojednávaní, že vie, že je právoplatne vyporiadané BSM jej a žalobcu, ona má povinnosť z tohto konania vyplatiť bývalého manžela sumou okolo 30.000,- eur. Túto sumu nevyplatila z ekonomických dôvodov, pretože tieto peniaze nemá, a aj z dôvodu, že mali s bývalým manželom inú dohodu. V roku 2004, keď sa rozviedli z jeho príčiny, mal výčitky, prišiel za ňou, že je slušné a chce, aby ten byt získala ich dcéra. To bolo jeho želanie. V roku 2013 previedla členský podiel bytu na dcéru. Mala na to 2 dôvody, a to že v roku 2012 mala s druhým manželom problémy, a prvá dcéra nadobudla 18 rokov, preto to spravila, aby to bolo dobré pre dcéru, chránila jej záujmy. Dcéra je citlivý človek, v 5 rokoch stratila otca z dôvodov, ktoré ona ani nechápala. Svedkyňa ju nezaťažovala ich problémami. Do týchto ich sporov ju veľmi málo alebo skoro vôbec nezaťahovala. Druhým dôvodom bolo to, že mala s druhým manželom problémy, chcela to dať na poriadok. Chcela, aby to, čo si povedali oni dvaja, získala žalovaná. Keď prebiehalo konanie o vyporiadanie BSM, rozprávala sa o tomto s dcérou málo, nemôže povedať, že o ničom nevedela. Nechcela ju zaťažovať. Dcéra nebola ani na jednom pojednávaní o vyporiadanie BSM. Svedkyňa sa snažila, aby bola úplne mimo. Prevod členských práv prebiehal tak, že sa svedkyňa obrátila na T. družstvo, dcéra sa potom dostavila, podpísala papiere. Pokiaľ ide o prevod vlastníckeho práva k bytu, tento si dcéra vybavovala sama, svedkyňa tam už nemusela byť prítomná. S. Q. sa odsťahoval v roku XXXX-XXXX. Nevie presne, kedy sa rozviedli. Keď sa S. Q. odsťahoval, boli v osobnom kontakte, nakoľko majú spoločnú dcéru, chodieval do Q., keď chcel navštíviť dcéru. Po tom, čo sa odsťahoval, boli ich vzťahy dobré a sú dobré. Príčina rozvodu bola taká, že sa schádzal so spoločnosťou, s ktorou sa svedkyňa nestotožnila a chránila seba aj dcéru. Nevie o tom, že by sa Q. vyhrážal aj dcére. Pokiaľ žili v spoločnej domácnosti, boli vzťahy Q. a žalovanej veľmi korektné, dokonca sa o ňu staral, prevzal zodpovednosť otca. Pokiaľ ide o vyjadrenie písané prostredníctvom D. kde uviedla, že cenu bytu nech určí znalec a navrhla vyporiadať sumou 13.200,- eur, v tej dobe ju zastupovala D.. B., pričom sa dozvedala od milenky exmanžela, že bola za JUDr. Čakovou, preto jej svedkyňa vypovedala plnú moc, prestala jej veriť. V tej dobe si mohla požičať túto sumu, chcela mať kľud. I keď sa jej to zdalo maximálne nefér. J. keď D.. B. hovorila, že má inú dohodu so žalobcom, táto ju absolútne neakceptovala. Na otázku, či vedela počas konania o vyporiadanie BSM, že byt bude jej a bude musieť žalobcu vyplatiť, uviedla, že nevedela, toto bolo na rozhodnutí sudkyne. Na otázku, či v priebehu konania o vyporiadanie BSM prišla niekedy s iným stanoviskom zaprotokolovaným v spise, ako tým uvedeným v podaní prostredníctvom D.. B., uviedla, že keďže si vybrala D.. B., dôverovala jej a verila, že jej radí dobre. Doposledku si myslela, že sa žalobca čestne zachová a nechá to dcére, ako to sľúbil. Na otázku, ako si predstavovala, že vyplatí žalobcu z konania o vyporiadanie BSM, uviedla, že po pravde, ona si predstavovala, že sa so žalobcom dohodnú, boli spolu na káve, preberali tam veci zo súkromia, hlavne čo sa týka dcéry. Vtedy jej žalobca povedal, že on si je vedomý toho, že ho nemá z čoho vyplatiť, a že mu je veľmi veľmi ľúto, že svojim 4 deťom nemôže nič dať. Hovoril, že by im rád niečo dal. Povedal, že to robí len kvôli priet'ahom na súde, že sa bude sporiť so štátom, a že mu je jasné, že mu to nebude mať svedkyňa z čoho vyplatiť, a že je rád, že to dostane žalovaná. Svedkyňa je zarmútená, že žalobca podal žalobu proti vlastnej dcére. Po tom, čo jej bola doručená výzva na zaplatenie, myslela si stále to isté, keby mala, tak by ho vyplatila. Svedkyňa potvrdila, že povedala vetu, že môže sa žalobca s ňou súdiť, aj tak z bytu nič nedostane, ale myslela si, že sa dohodnú. V žiadnom prípade nebola výška ceny bytu podľa posudku znaleckej organizácie dôvodom na prevod členských práv bytu na žalovanú. Na otázku, ako si svedkyňa predstavovala, že žalobcu vyplatí, uviedla, že nevie, keby do toho žalobca nezaplietol ich dcéru, hľadala by cestu, ako sa dohodnúť so žalobcom. Nevolala mu, nepísala mu listy, dohodli sa na káve, považovala to za uzavretú záležitosť. Žalobca neplatil riadne výživné, začal platiť riadne, až keď podal návrh v tomto konaní, a keď sa zamestnal.

Svedok D., Z. D. Q., na pojednávaní uviedol, že bol svedkom takej situácie, kedy sa dohadovala jeho dcéra - svedkyňa s bývalým manželom, čo bude s bytom ďalej. Bývalý zať prišiel za ním na cvičisko psov, povedal mu, aby sprostredkoval stretnutie, že by chcel napísať svoj podiel na žalovanú, aby to napísala aj jeho dcéra, že to napíšu obidvaja, aby mala žalovaná kde bývať. Svedok mu povedal, že on to vybaví. Nakoniec z toho zišlo. Žalobca od toho upustil, neoznámil svedkovi, z akého dôvodu to už nechce prepísať. Usudzuje, že z toho dôvodu, že žalovaná nemala ešte 18 rokov, že sa to uskutoční, keď bude mať 18 rokov. Žalobca odišiel od rodiny z dôvodu, že mal novú frajerku a čakal s ňou dieťa, s tým, že rodina zostala bez príjmov, toto všetko zostalo na farche svedkovi, miesto otca sa staral potom on. Zdá sa mu silné, že otec dáva na súd dcéru. Svedok financoval rodinu jeho dcéry, starosť miesto otca prevzal on, doteraz financuje túto rodinu. Dozvedeli sa, že exekútori, ktorí nabehli na žalobcu, by mohli tento byt zobrať. Chceli, aby sa tento byt zachoval. Dcéra sa starala o byt tým, že ho udržovali a platili. Oni to zafinancovali potom, a tým to všetko skončilo. Zaplatil to svedok na bytovom podniku žalovanej, ona je študentka, nemá peniaze. Po prvom súde, keď sa vyporiadaval majetok D. Q., prišla táto za ním a povedala mu, že bol súd so žalobcom o vyporiadaní a ako to dopadlo. Povedala mu, že sa odvolá. Vie, že podľa prvého rozsudku mala zaplatiť 35.000,- eur, ale nevie, ako to dopadlo. Tieto záležitosti ohľadom vyporiadania BSM riešili iba s dcérou, nebolo s kým iným z rodiny sa rozprávať. Žalovaná za ním prišla s tým, že celý činžiak už odkúpil byty, len tento ich nebol odkúpený, veď im ho zoberú.

Podľa § 34 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa § 488 OZ, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods. 1 OZ, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv

Podľa § 229 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“), členské práva a povinnosti môže člen previesť na iného člena družstva, pokiaľ to stanovy nevyklučujú. Dohoda o prevode členských práv a povinností na inú osobu podlieha súhlasu predstavenstva. Stanovy môžu určiť dôvody, ktoré prevod vylučujú. Proti zamietavému rozhodnutiu sa môže člen odvolať na členskú schôdzu. Rozhodnutím predstavenstva alebo členskej schôdze o schválení dohody o prevode členských práv a povinností sa stáva nadobúdateľ členských práv a povinností členom družstva v rozsahu práv a povinností prevádzajúceho člena.

Podľa § 230 OBZ, prevod práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve na základe dohody nepodlieha súhlasu predstavenstva. Členské práva a povinnosti spojené s členstvom prechádzajú na nadobúdateľa vo vzťahu k družstvu predložením zmluvy o prevode členstva príslušnému družstvu alebo neskorším dňom uvedeným v tejto zmluve. Tie isté účinky ako predloženie zmluvy o prevode členstva nastávajú, len čo príslušné družstvo dostane písomné oznámenie doterajšieho člena o prevode členstva a písomný súhlas nadobúdateľa členstva.

Podľa § 42a ods. 1 OZ, veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

Podľa § 42a ods. 2 OZ, odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

Podľa § 116 OZ, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

Podľa § 42b ods. 1 OZ, právo odporovať právnym úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou.

Podľa § 42b ods. 2 OZ, právo odporovať právnemu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

Podľa § 42b ods. 4 OZ, právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

Nakoľko odporovacia žaloba nie je určovacou žalobou podľa § 80 písm. c) OSP, žalobca nemusí preukazovať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Je tomu tak z dôvodu, že súd v skutočnosti neurčuje existenciu alebo neexistenciu právneho pomeru, ale rozhoduje konštitutívne, keď vyhlasuje právny úkon za relatívne neúčinný. Odporovateľný právny úkon sa stáva neúčinný až tým, že ho súd za neúčinný vyhlási, pričom právny dôsledok úspešného odporovania, t.j. neúčinnosť právneho úkonu, nastáva právoplatnosťou rozsudku, ktorým bude takejto žalobe vyhovené.

Účelom odporovateľnosti je zabezpečiť občianskoprávnu ochranu veriteľa pred právnymi úkonmi jeho dlžníka, ktoré vedú k úmyselnému zmenšeniu majetku dlžníka, a tým i k zmareniu možnosti uspokojenia veriteľa z majetku dlžníka. Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, čo znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, akoby k tomuto úkonu vôbec nedošlo. Predmetom odporovateľnosti je právny úkon, pričom môže ísť o dvojstranný, jednostranný, odplatný, bezodplatný a iný právny úkon, avšak podstatné je, že ide o taký právny úkon, ktorým sa zhoršuje možnosť veriteľa na uspokojenie jeho pohľadávky. Súdna prax medzi takéto úkony o.i. zaraďujú aj dohodu o prevode členských práv a povinností. Dlžníkov právny úkon musí ukracovať uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. Vymáhateľnou je pohľadávka, ktorá je žalovateľná, t.j. ktorej splnenia sa možno domáhať na súde. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také zmenšenie majetku, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky aj keď len sčasti. V konaní je potrebné preukázať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka, t.j. do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku. Nárok na odporovanie zaniká uplynutím trojročnej lehoty, ktorá začína plynúť od vzniku právneho úkonu, pričom ide o prekluzívnu lehotu, na ktorej uplynutie súd prihliada z úradnej povinnosti. Úmysel ukrátiť veriteľa sa predpokladá pri právnom úkone, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený, a ku ktorému došlo medzi dlžníkom a blízkou osobou (§ 116 OZ), alebo ktorý dlžník urobil v prospech tejto osoby. Táto vyvráťiteľná právna domnienka uľahčuje právnu pozíciu veriteľa, hoci tu existuje zákonná výnimka, v zmysle ktorej uvedené neplatí, ak blízka osoba dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať. Dôkazným bremenom zákon zaťažuje žalovaného ako blízku osobu dlžníka, tento musí dokazovať vynaloženie náležitej starostlivosti, ktorá však nepostačovala na poznatky o úmysle dlžníka ukrátiť jeho veriteľa.

V konaní nebolo sporné, že medzi D. a jej dcérou (žalovanou) prišlo dňa XX.XX.XXXX k uzavretiu bezodplatnej C. o prevode členských práv a povinností, na základe ktorej sa žalovaná stala členkou T. C. so sídlom v Q., čím jej vznikol právny nárok na uzavretie W. o prevode vlastníctva družstevného bytu zo dňa XX.XX.XXXX, na základe ktorej sa stala výlučnou vlastníčkou predmetného bytu a príslušného spoluvlastníckeho podielu, a to za kúpnu cenu 180,51 eura. Všeobecná hodnota členského podielu v bytovom družstve k predmetnému bytu bola podľa znaleckého posudku č. 1/2013 v znení jeho doplnenia (č.l. 682) z konania sp.zn. 9C/191/2005 vo výške 71.600,- eur. Uvedený bezodplatný právny úkon prevodu členských práv v T. z dlžníčky na jej dcéru (žalovanú) je podľa názoru súdu úkonom, ktorým došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa, nakoľko sa ním dlžníčka D. vzdala členského podielu v družstve k predmetnému bytu v hodnote 71.600,- eur bez primeraného protiplnenia, z ktorého členského podielu by sa mohol žalobca uspokojiť. Zároveň ak by tak neurobila, nadobudla by vlastnícke právo k predmetnému bytu za zostatkovú (zvýhodnenú) kúpnu cenu, a teda vzdala sa získania majetku vyššej hodnoty, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcu, ktorá bola judikovaná v konaní tunajšieho súdu sp.zn. 9C/191/2005. Žalobca vlastní voči dlžníčke, ktorou je D. Q., vykonateľnú pohľadávku, preto je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní. Pasívna legitímácia nepochybne

svedčí žalovanej a vyplýva z ustanovenia § 42b ods. 2 OZ, nakoľko žalovaná získala členské práva k družstevnému bytu bez primeraného protiplnenia, a tým aj právny nárok na získanie tohto bytu do výlučného vlastníctva za zvýhodnenú nízku kúpnu cenu.

Súd poukazuje na to, že zákon v ustanovení § 42a ods. 1 OZ právny úkon dlžníka definuje len tak, že ním má dôjsť k ukráteniu uspokojenia veriteľa, za ktorý úkon je potrebné považovať aj prevod členského podielu v družstve bez primeraného protiplnenia, čím dlžník stratí jednak členský podiel v určitej hodnote, ako aj nárok stať sa vlastníkom bytu za zvýhodnenú kúpnu cenu. Uvedené má za následok, jednak že majetok dlžníka sa zmenšil o hodnotu členského podielu bez protiplnenia, ale aj to, že majetok dlžníka sa nezväčšil o hodnotu (byt), pričom v oboch prípadoch sa tak stalo na úkor uspokojenia pohľadávky veriteľa. Preto je taký právny úkon jednoznačne právnym úkonom, ktorý ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, za situácie, že dlžník je nemajetný, čo je aj tento prípad. Súd podporne poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 1. júla 2011, sp. zn. 5 Cdo 181/2010, podľa ktorého: „Právne úkony, ktoré možno odporovať, sú svojou povahou nielen právnymi úkonmi, na základe ktorých dochádza k scudzeniu majetku (napr. predaj, darovanie), ale aj každý právny úkon, ktorým dochádza k ukráteniu možnosti uspokojenia veriteľom vymáhanej pohľadávky (napr. odpustenie dlhu, odmietnutie dedičstva a pod.). Veriteľ môže svoje právo odporovať právnemu úkonu uplatniť súdnou žalobou, na základe ktorej sa domáha toho, aby súd vyslovil vo vzťahu k veriteľovi za právne neúčinné tie právne úkony, ktorými dlžník zmenšil svoj majetok nakoľko, že to môže obmedziť, prípadne celkom zmariť uspokojenie pohľadávky veriteľa.“

Pokiaľ ide o definíciu vymáhateľnej pohľadávky, v zmysle ustálenej súdnej praxe je to pohľadávka žalovateľná, ktorej sa možno domáhať na súde v základnom konaní, ktorou pohľadávka vzniknutá titulom zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov je. Podporne súd poukazuje na rozsudok NS SR z 23.12.1999, sp.zn. 3 Cdo 102/99 (R44/2001), ktorý k zákonnému pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ uviedol, že text zákona a v ňom uvedené prídavné meno „vymáhateľný“ nie je možné interpretovať tak, že právo veriteľa uplatniť odporovaciu žalobu sa spája len s pohľadávkou priznanou vykonateľným rozhodnutím (exekučným titulom), ale tak, že ide o vymáhateľnú pohľadávku, teda takú, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní. Zdôraznil, že zákonné pojmy „vymáhateľná pohľadávka“ a „vykonateľná pohľadávka“ nie sú v žiadnom prípade synonymické, majú preto, okrem zjavnej rôznosti slovných označení vlastností týchto pohľadávok, ako ustálené pravidlá výkladu zákonných ustanovení, tak rôzny zmysel prídavných mien „vymáhateľný“, ako nakoniec, či predovšetkým, i celkový kontext zákonnej úpravy. Preto vymáhateľnú pohľadávku možno charakterizovať ako pohľadávku žalovateľnú, pohľadávku, ktorej sa možno domáhať na súde. Obdobný názor zaujal NSSR aj v rozhodnutiach sp.zn. 4 Cdo 198/2010, sp.zn. 2 Obdo 69/2012. Súd tiež poukazuje na Rc 27/2000: „Právny úkon je odporovateľný nielen vtedy, ak pohľadávka veriteľa bola vymáhateľná už v čase urobenia právneho úkonu, ale aj vtedy, ak bol právny úkon urobený skôr (dôležité je, aby pohľadávka bola vymáhateľná v čase rozhodovania súdu).“

Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9C/191/2005 vyplýva, že žalobca má voči dlžníčke D. Q. pohľadávku vo výške XX.XXX,XX eura, a to titulom vyporiadania ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré bolo právoplatne vyporiadané dňa 13.10.2014, pričom uvedená žalovateľná pohľadávka sa stala vykonateľnou dňa XX.XX.XXXX.

Dlžníčka z uvedenej pohľadávky nič neuhradila, pričom uviedla, že túto sumu nevyplatila (okrem dôvodu, že podľa jej tvrdenia mali s bývalým manželom inú dohodu) z ekonomických dôvodov, pretože tieto peniaze nemá. V konaní preto nebolo sporné, že dlžníčka je nemajetná, a teda niet majetku, z ktorého by bola pohľadávka žalobcu uspokojená. Je potom dôvodné konštatovať, že vzdaním sa členských práv k bytu o všeobecnej hodnote 71.600,- eur podľa znaleckého posudku bez protiplnenia došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku dlžníčky, teda k takému, že to ohrozilo uspokojenie veriteľovho nároku. V prípade, že by tak dlžníčka neurobila, žalobca by sa mohol uspokojiť z členského podielu, resp. po odkúpení bytu za zostatkovú cenu (nakoľko súd nepochybuje o tom, že by si dlžníčka svoj nárok na odkúpenie bytu rovnako ako jej dcéra uplatnila) priamo z predmetného bytu. Súd mal potom za to, že žalobca uniesol bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o tom, že dlžníčkin právny úkon ukracuje uspokojenie jeho pohľadávky (viď napr. rozhodnutia NS ČR sp.zn. 21 Cdo 549/2001, sp.zn. 30 Cdo 2435/2006). Trojročná prekluzívna lehota na podanie odporovacej žaloby bola v prejednávanej veci zachovaná, keďže odporovacia žaloba bola podaná na súde v lehote troch rokov od právneho úkonu, ktorý ňou bol napadnutý.

V prípade právneho úkonu, ktorým bol žalobca ako veriteľ dlžníčky ukrátený, bol tento urobený dlžníčkou v prospech žalovanej, ktorá je jej dcérou, teda blízkou osobou v zmysle § 116 OZ. Z uvedeného dôvodu sa úmysel dlžníčky ukrátiť veriteľa predpokladá. Ako konštatoval Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 4 Cdo 163/2007 zo dňa 17.12.2008, „pre splnenie podmienok odporovateľnosti právnych úkonov v zmysle § 42a Obč. zák., ak išlo o právne úkony medzi dlžníkom a osobou blízkou, bolo postačujúce preukázať ich urobenie v určenej dobe a ukrátenie veriteľa. V týchto prípadoch totiž zákon úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa i vedomosť blízkej osoby o tomto úmysle predpokladá (prezumuje). Blízka osoba musí naopak preukazovať, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohla v dobe urobenia odporovaného právneho úkonu aj pri vyvinutí náležitej starostlivosti rozpoznať.“

Žalovaná, ktorá je osobou blízkou dlžníčke, sa mohla odporovacej žalobe ubrániť, len ak by preukázala, že úmysel dlžníčky ukrátiť odporovanému právnomu úkonu veriteľa nemohla aj pri náležitej starostlivosti poznať. Úspešná obrana teda spočíva nielen v tvrdení žalovanej, že o úmysle dlžníčky ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, ale tiež v tvrdení a preukázaní toho, že o tomto úmysle nevedela a ani nemohla vedieť, a to napriek tomu, že vyvinula starostlivosť za účelom rozpoznania tohto úmyslu dlžníčky a išlo pritom o náležitú starostlivosť. Vynaloženie náležitej starostlivosti pritom predpokladá, že žalovaná vykonala s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím k obsahu právneho úkonu dlžníčky takú aktivitu, aby úmysel dlžníčky ukrátiť veriteľa, ktorý tu v dobe odporovaného právneho úkonu objektívne vzaté musel byť, z ich výsledkov poznala, t.j. aby sa o tomto úmysle dozvedela. Zákon totiž od osoby blízkej dlžníkovi požaduje, aby sa pri právnych úkonoch, ktoré dlžník urobil v jej prospech, náležite presvedčila, že právny úkon neukracuje veriteľa dlžníka a vedie ju k tomu, aby nerobila právne úkony (neprijímala podľa nich plnenia) na ujmu práv veriteľov dlžníka. V prípade, že sa tak blízka osoba nezachová, musí byť uzročená s tým, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky tiež z majetku, ktorý na základe takéhoto právneho úkonu od dlžníka nadobudla (viď napr. rozsudok NS ČR sp.zn. 21 Cdo 864/2000, rozsudok KS v Banskej Bystrici sp.zn. 12Co 145/2007).

Žalovanej sa pritom nepodarilo v konaní preukázať, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať úmysel dlžníčky ukrátiť veriteľa, keď dôkazné bremeno bolo na jej strane. V konaní bolo výpovedami žalovanej, ako aj svedkyne D. preukázané, že vzťah medzi nimi bol a je veľmi dobrý, žili aj žijú stále v spoločnej domácnosti. Hoci žalovaná pri výsluchu uviedla, že o konaní o vyporiadanie BSM nevedela, svedkyňa pri výsluchu v podstate potvrdila, že žalovaná o prebiehajúcom konaní o vyporiadanie BSM niečo vedela („keď prebiehalo konanie o vyporiadanie BSM, rozprávala sa o tomto s dcérou málo, nemôže povedať, že o ničom nevedela“). Zároveň vzhľadom k tomu, že konanie o vyporiadanie BSM prebiehalo už od roku 2005, t.j. dlhší čas, súd má za to, že nešlo uveriť tomu, že by žalovaná nemala o tomto konaní v roku 2013 žiadnu informáciu od svojej matky. Súd tak vychádzal z toho, že žalovaná vedela o prebiehajúcom konaní o vyporiadanie BSM, ale ako sama uviedla, sa o to nezaujímala. Súd však poukazuje na to, že žalovaná bola v čase právneho úkonu dlžníčky plnoletá, žila v spoločnej domácnosti s matkou, a preto sa o uvedené zaujímať mohla a mala, pričom ak tak neurobila, nemožno konštatovať, že by v tomto smere vynaložila zákonom požadovanú náležitú starostlivosť.

Pokiaľ ide o tvrdenie, že bola dohoda medzi dlžníčkou a žalobcom o tom, že byt zostane žalovanej, existenciu takejto dohody v čase uskutočnenia odporovaného právneho úkonu sa nepodarilo žalovanej v konaní preukázať. Hoci v konaní sp.zn. 27C/122/2004 žalobca uvádzal, že chce, aby byt nadobudla jeho dcéra - žalovaná (č.l. 9, 44), súd poukazuje na to, že ide o postoje žalobcu z roku 2005, nie v čase vykonania odporovaného právneho úkonu dlžníčkou o 8 rokov neskôr a zároveň z ničoho nevyplýva, že by sa žalobca nemienil domáhať vyporiadania BSM. Už z následného podania návrhu na vyporiadanie BSM súdnou cestou dňa 01.12.2005 a jeho petitu je pritom zrejmé, že od pôvodného zámeru žalobcu (prenechať byt žalovanej) tento upustil, pričom ako už súd uviedol, žalovanej sa v konaní existenciu dohody medzi dlžníčkou a žalobcom z obdobia po podaní návrhu na vyporiadanie BSM, resp. v čase odporovaného právneho úkonu nepodarilo preukázať. Súd má za to, že ak by skutočne došlo k mimosúdnej dohode medzi žalobcom a D. Q. týkajúcej sa predmetného bytu (keď spočiatku prebiehali aj mimosúdne rokovania), táto by existovala buď v písomnej forme a následne by bolo konanie sp.zn. 9C/191/2005 zastavené, alebo by sa pretavila do podoby zmluvy v rámci uvedeného konania, čo sa však nestalo.

Žalovanej sa nepodarilo preukázať ani tvrdenie o tom, že uvedeným právnym úkonom mala dlžníčka zabezpečiť, aby o byt neprišli konaním bývalého manžela S. Q.. Z predložených SMS správ nevyplývajú žiadne jeho zámery pokiaľ ide o predmetný byt a zároveň táto osoba ani nebola členom T., a preto mu nemohol vzniknúť nárok na odkúpenie bytu. Súčasne zo spisu sp.zn. 20P/109/2014 vyplýva, že S. Q. bol od XX.XX.XXXX vo výkone trestu odňatia slobody, pričom koniec trestu mal mať XX.XX.XXXX (potvrdenie N. a N. A. zo dňa XX.XX.XXXX na č.l. 9), a teda obava z neho nebola v čase odporovaného právneho úkonu vôbec namieste. Okrem toho súd poukazuje na výpoveď svedka D., ktorý ako dôvod odporovaného právneho úkonu uviedol obavu pred exekútormi žalobcu, ktorí mohli byť zobrať, čím spochybnil vierohodnosť výpovede svedkyne.

Súd podaný návrh nepovažuje za podaný v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko tvrdený opakovaný dlh žalobcu na výživnom pre žalovanú k takémuto záveru sám o sebe nepostačuje, nakoľko nič nebránilo a nebráni žalovanej domáhať sa plnenia titulom výživného od žalobcu rovnako súdnou cestou, keď zároveň súd poukazuje na to, že samotná žalovaná tento dlh žalobcu na výživnom ani nevedela špecifikovať.

Žalovaná sa v konaní bránila tiež tým, že v čase, kedy prišlo k prevodu členských práv na žalovanú, nebol vydaný v konaní sp.zn. 9C/191/2005 ani rozsudok súdu prvého stupňa a tento už vôbec nebol ani právoplatný, a preto nebolo v uvedenom čase zrejmé, ako uvedené konanie bude skončené, či bude matka žalovanej zaviazaná uhrádzať nejakú sumu na vyrovnanie podielov a už vôbec nie v akej výške, keď predmetom konania o vyporiadanie BSM nebol iba iba „byt“, ale aj ďalšie veci, a preto ani samotná hodnota členských práv nemohla ešte prejedukovať ako konanie dopadne. K tomuto súd uvádza, že žalobca ako navrhovateľa v konaní o vyporiadanie BSM navrhoval prikázať všetok majetok odporkyni D., ktorá mu bude povinná vyplatiť sumu 1.056.013,- Sk (35.053,21 eura), pričom následne sa D. Q. vyjadrila v tom zmysle, že nech si žalobca vyberie z existujúcich hnutelných vecí a ona mu vyplatí titulom celkového vyporiadania majetkový podiel v sume 400.000- Sk (13.277,57 eura). Ak aj svedkyňa D. Q. vypovedala v tom zmysle, že mala neskôr nedôveru k svojej vtedajšej právnej zástupkyni, ani po jej výmene iný procesný návrh na vyporiadanie BSM neurobila, z čoho má súd za to, že jej bolo po celú dobu konania zrejmé, že vyrovnací podiel bude vyplácať práve ona. Pohľadávka žalobcu voči D. Q. vyplývala zo samotnej skutočnosti zániku ich BSM ku dňu XX.XX.XXXX a neuzavretia dohody o vyporiadaní BSM v lehote troch rokov, v spojení s vyššie uvedeným očakávaným záverom povinnosti D. Q. vyplácať žalobcu, o čom muselo byť s prihliadnutím na neexistenciu dohody bývalých manželov rozhodnuté súdom.

Zo všetkého uvedeného sa súdu podáva jediný záver, a síce, že uvedený právny úkon uzavretia dohody o prevode členských práv a povinností bol reakciou na priebeh konania o vyporiadanie BSM. Z dovtedajšieho priebehu konania bolo zrejmé, že vzhľadom k tomu, že D. Q. sa stala v skoršom konaní jedinou členkou bytového družstva, bude to ona, ktorej bude prikázaný členský podiel v bytovom družstve. Hoci vyporiadanie členského podielu nebolo jediným predmetom konania sp.zn. 9C/191/2005, z dovtedajšieho priebehu konania bolo zrejmé, že jednak hodnota motorového vozidla bude oproti hodnote členského podielu zanedbateľná, a tiež že je reálne očakávať, že hodnota obchodných podielov žalobcu v obchodných spoločnostiach nebude vysoká a môže byť aj nulová, pričom uvedené tvrdil žalobca ako navrhovateľ počas celého konania. Uvedené pripustil aj právny zástupca D. Q. na pojednávaní dňa 11.11.2009 (č.l. 194), keď zároveň D. bola súdom upovedomená o tom, že súdu sa nepodarilo zabezpečiť podklady potrebné pre určenie reálnej hodnoty obchodných podielov znalcom a tieto spoločnosti nezakladali potrebné listiny do zbierky listín, keď existenciu hodnoty obchodných podielov tvrdí len odporkyňa, preto nech predloží o tom dôkaz, resp. navrhne jeho vykonanie súdu (č.l. 551). Takýto dôkaz však odporkyňa nepredložila, preto potom záver súdu v konaní o vyporiadanie BSM bol ten, že hodnota obchodných podielov v uvedených spoločnostiach bola záporná alebo nulová (č.l. 760). Zároveň zo znaleckého posudku č. 1/2013, doručeného odporkyni D. Q. dňa 08.02.2013, vyplynula všeobecná hodnota členského podielu podľa výpovede navrhovateľa 71.600,- eur a podľa výpovede odporkyne 67.400,- eur, z ktorej hodnoty muselo byť D. Q. zrejmé, v akej hodnote približne bude zaviazaná povinnosťou vyplácať žalobcu. V uvedenom konaní o vyporiadanie BSM pritom neurobila D. Q. žiadny relevantný návrh na vyporiadanie BSM iným spôsobom, ako od počiatku navrhoval žalobca.

Podmienkou úspešnosti v konaní o odporovateľnosť právnych úkonov je kumulatívne splnenie zákonom stanovených podmienok. Jednou podmienkou je existencia vymáhateľnej (v čase podania žaloby) a vykonateľnej (v čase rozhodovania) pohľadávky, ktorá podmienka bola splnená. Ďalšou podmienkou je

skutočnosť, že konkrétny právny úkon dlžníka ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. V súvislosti s tým žalobca uniesol dôkazné bremeno tvrdenia, že právnym úkonom dlžníčky prišlo k ukráteniu jeho pohľadávky, nakoľko bolo preukázané, že dlžníčka na dlh nič neplnila, nemá žiaden majetok, pričom ak by odporovaný právny úkon neurobila, žalobca by mohol uspokojiť svoju judikovanú pohľadávku či už z členského podielu k bytu (keď práva k bytovému družstvu sú inou majetkovou hodnotou) alebo z predmetnej nehnuteľnosti. Zároveň je zrejmé, že na strane žalovanej došlo k prospachu na úkor žalobcu, a to nadobudnutím členského podielu k bytu bez protiplnenia, a následne odkúpením bytu, ku ktorému sa členský podiel v bytovom družstve viazal, do výlučného vlastníctva za zvýhodnenú kúpnu cenu. Žalovaná ako blízka osoba, v prospech ktorej bol právny úkon dlžníčkou urobený, v konaní nepreukázala, že ani pri vynaložení náležitej starostlivosti nemohla úmysel dlžníčky (ktorý sa prezumuje, a ktorý vyvrátený nebol) poznať. Poslednou podmienkou je skutočnosť, že právny úkon dlžník urobil v posledných troch rokoch, t.j. troch rokoch predchádzajúcich podaniu žaloby, ktorá bola rovnako splnená.

Vzhľadom na všetko doposiaľ uvedené dospel súd k záveru, že sú splnené predpoklady podľa § 42a ods. 2 OZ, a teda dôvody pre určenie, že právny úkon právny úkon D. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. X, Q., a to uzavretie C. o prevode členských práv a povinností zo dňa XX.XX.XXXX, ktorou previedla na žalovanú členské práva k bytu č. X, . na X.. n.p., U. X, Q., je voči žalobcovi právne neúčinný, a preto žalobe vo výroku I. vyhovel. Neúčinnosť právneho úkonu nebolo možné riešiť ako predbežnú otázku, ale bolo potrebné o nej rozhodnúť priamo vo výroku, aby tak vznikol predpoklad pre výrok II. rozsudku.

Odkúpením bytu do vlastníctva žalovanej došlo k zániku členstva v bytovom družstve, a teda nie je možné uspokojiť pohľadávku žalobcu z členského podielu v družstve, teda z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z majetku dlžníčky, pretože tento neexistuje, pričom z bytu ako takého sa žalobca uspokojiť nemôže, pretože tento ako taký z majetku dlžníčky neušiel. Z tohto dôvodu je potrebné pre spravodlivé rozhodnutie v tejto veci aplikovať ustanovenie § 42b ods. 4 OZ za bodkočiarkou (ak nie je možné sa uspokojiť z toho, čo ušlo z dlžníkovho majetku, má veriteľ právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech). Žalobcovi preto súd priznal voči žalovanej vo výroku II. právo na náhradu vo výške 35.513,10 eura (suma pohľadávky žalobcu voči dlžníčke), nakoľko žalovaná mala z bezodplatného prevodu členských práv a povinností prospech, keďže bez primeraného protiplnenia získala členský podiel k bytu vo všeobecnej hodnote cca 71.600,- eur (doplnenie znaleckého posudku č.l. 682), čím jej navyše vzniklo právo na odkúpenie bytu za zostatkovú cenu iba 180,51 eura.

Súd má za to, že priznaniu finančnej náhrady od žalovanej vo výroku II. nebráni skutočnosť, že odporovateľný právny úkon sa stáva neúčinný až právoplatným vyhlásením jeho neúčinnosti súdom, nakoľko podstatné je to, že výrok II. sa nemôže stať právoplatným skôr ako výrok I.. Samotný výrok I. pritom nie je postačujúci na dosiahnutie účelu, ktorý sa sleduje podaním odporovacej žaloby, a to z dôvodu neexistencie členského podielu, z ktorého by mohlo dôjsť k uspokojeniu pohľadávky žalobcu. Iný postup by súd považoval za v rozpore s princípom hospodárnosti konania a princípom spravodlivosti konania, keďže v prípade, že by išlo napr. o darovaciu zmluvu na nehnuteľnosť, mohol by sa veriteľ uspokojiť z uvedenej nehnuteľnosti v exekučnom konaní, kde exekučným titulom by bol rozsudok o neúčinnosti právneho úkonu, kým v prejednávacom prípade samotné rozhodnutie o neúčinnosti právneho úkonu nepostačuje, čo znevýhodňuje veriteľa ako je žalobca. Podstatné podľa názoru súdu je, že výrok II. nenadobudne právoplatnosť skôr ako výrok I., a teda podmienka pre priznanie náhrady (t.j. že je tu právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval - § 42b ods. 4 OZ) bude v čase právoplatnosti a vykonateľnosti výroku II. splnená.

Podľa § 160 ods. 1 veta prvá OSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu.

Vzhľadom k výške plnenia, na ktoré súd zaviazal žalovanú, určil súd žalovanej na plnenie primeranú dlhšiu lehotu 75 dní od právoplatnosti rozsudku, ktorá lehota slúži na zabezpečenie finančných prostriedkov napr. prostredníctvom úveru.

Vzťah medzi rozhodnutím Okresného súdu Trnava č.k. 9C/191/2005-753 zo dňa 25.09.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/2/2014-784 zo dňa 24.09.2014, a týmto rozsudkom z konania sp.zn. 11C/35/2015 v časti týkajúcej sa povinnosti plniť podľa nich je taký, že v rozsahu plnenia odporkyne z konania sp.zn. 9C/191/2005 zaniká povinnosť žalovanej plniť z konania sp.zn.

11C/35/2015, a naopak, v rozsahu plnenia žalovanej uloženej v konaní sp.zn. 11C/35/2015 zaniká povinnosť odporkyne plniť uložená v konaní sp.zn. 9C/191/2005.

Podľa § 151 ods. 1 OSP, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 3 OSP, v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Z dôvodu zložitosti prípadu, keď v priebehu konania došlo k čiastočnému zastaveniu konania a pripusteniu zmeny petitu žaloby, ako aj z dôvodu väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní, odložil súd vo výroku III. rozhodnutie o trovách konania samostatnému uzneseniu do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v zmysle § 151 ods. 3 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.